

Fővárosi Ítéletábra

A Fővárosi Ítéletábra a Litresits Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Litresits András ügyvéd) által képviselt (felperes címe) felperesnek a Balsa i Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. ifj. Balsai István ügyvéd) által képviselt (alperes címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. október 25. napján kelt számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és az alperes által fizetendő perköltség összegét 80.000 (nyolcvanezer) forint + áfa mértékre leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A felek a másodfokú eljárás során felmerült költségeiket maguk viselik.

Kötelezi a felperest és az ...-t (címe), hogy fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra személyenként 7.500 (hétezer-ötszáz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy az alábbi helyreigazító közleményt a sérelmezett internetes sajtótermékkel azonos betűtípus és betűméret alkalmazásával, továbbá közvetett és/vagy közvetlen kommentár nélkül 5 (öt) napon belül tegye közzé a <https://> honlapon olyan módon, hogy a helyreigazítás az eredeti, <https://> linken a cím alatt, a lead (bevezető) felett közvetlenül (további kattintás nélkül) elérhető legyen 30 napig, de legalább addig, amíg az eredeti, kifogásolt cikk hozzáférhető, továbbá a <https://> kezdőoldalának legelején ugyanolyan módon, ugyanakkora betűméretben és ugyanolyan betűtípusban, ahogyan a sérelmezett cikk címe a kezdőoldalon megjelenítésre került, 24 órán keresztül jelenjen meg a következő cím, amelyre kattintással az eredeti cikk és az abban található helyreigazító közlemény közvetlenül elérhető: „Helyreigazítás: ...ról valótlanságokat híreszteltünk a ... és alapján”; „Helyreigazító közlemény: A ...napján megjelent „...” című cikkünkben a ... és alapján valótlannul híreszteltük, hogy a ...finanszírozta ...házának 40 milliós felújítását.”

- [2] Kötelezte az -t, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 190.500 forint általános forgalmi adót is magában foglaló perköltséget, valamint az államnak - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívása útján - fizessen meg 36.000 forint le nem rótt eljárási illetéket.
- [3] Ítéletében ismertette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. §-át; Magyarország Alaptörvényének IX. cikk (1), (2) és (4) bekezdéseit, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (továbbiakban: Smtv.) 4. § (1) bekezdését, 10. §-át, 12. § (1) és (2) bekezdését; a Kúria PK 12. számú állásfoglalás II. és III. pontját, a PK 14. számú állásfoglalását; az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) AB határozatát.
- [4] A per előzményeként rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a 15.P.21.074/2019. számon indult eljárásban hiánypótlásra hívta fel a felperest, hogy vonja perbe a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személyt az alperesként megjelölt ... szerkesztősége mellett [Pp. 496. § (1) bekezdés]. Mivel a felperes a hiánypótlási felhívásnak nem tett eleget, 4-I. sorszámú végzésével a keresetlevelet visszautasította.
- [5] A Fővárosi Ítéltábla 2.Pkf.25.665/2019/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta és a keresetlevél visszautasítását mellőzte azzal, hogy a sajtó-helyreigazítási perben a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő természetes, vagy jogi személynek nem kell perben állnia alperesként; a perköltségben marasztalására - függetlenül attól, hogy perben áll-e - a Pp. 499. § (1) bekezdésének különleges jogszabályi rendelkezése alapján került sor.
- [6] A sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személy perben állása nélkül folytatódó eljárásban az alperesi szerkesztőség a kereseti kérelem teljesítését a helyreigazítás tekintetében nem ellenezte, ezért az ítélete - a jogelismerésre tekintettel - a Pp. 347. § (1) bekezdés a) pontja alapján rövidített indokolást tartalmazott [Pp. 347. § (2) bekezdés].
- [7] Az alperes által vitatott perköltség viseléséről a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint rendelkezett a sajtó-helyreigazítási perekre irányadó 499. § (1) bekezdés 2. fordulataként speciális rendelkezése alapján. Az alperes pervesztességére tekintettel kötelezte az ...-t a Pp. 83. § (1) bekezdése és 101. § (1) bekezdése alapján a felperes jogi képviselétével felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint számított perköltség, valamint a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2. és 3. §-a alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett illeték megfizetésére.
- [8] Kifejtette a perköltség viselése körében, hogy a sajtó-helyreigazítási perben félként nem szereplő jogi személy helyett a kiadásában működő, jogképességgel nem rendelkező - és perköltségben nem marasztalható - fél a perköltségigény mértékét alappal nem kifogásolhatja, mert a perköltség iránti igény nem része a keresetnek és a perköltség iránti igénynek nem alanya a perbevont jogi személyiséggel nem rendelkező szerkesztőség. Mindezekre tekintettel a perköltség körében az alperes perfelvételi tárgyaláson tett nyilatkozatait nem vette figyelembe, döntése indoklásában azokra érdemben nem is tért ki.
- [9] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, a felperes részére megítélt perköltség mérséklését, annak 40.000 forintra történő leszállítását kérte. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjára alapította. Másodfokú perköltségét 40.000 forint + áfa összegben számította fel és annak megfizetésre a felperest kérte kötelezni.
- [10] Fellebbezésében előadta, hogy a felperes jogi képviselője által kifejtett munka jellege és mennyisége alapján, tekintettel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (3) bekezdésére is, indokolatlan az

elsőfokú bíróság által megállapított összegű ügyvédi munkadíj. Az egyszerű megítélésű ügyben elkészített rövid helyreigazítási kérelem, továbbá a felperesi képviselő jártassága és felkészültsége a perbeli tényállással megegyező sajtó-helyreigazítási perekben a keresetlevél összeállítását jelentősen megkönnyítette.

[11] Kifejtette, hogy a sajtó-helyreigazítási perben a sajtószerv a perköltségigény mértékét alappal kifogásolhatja, a felperesi perköltségigény ténybeli megalapozottságára észrevételt tehet és ezen nyilatkozatait figyelembe kell venni a tisztességes eljárás követelménye és a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján kialakult bírói jogértelmezés alapján. A perben félként való részvétel olyan minőségű eljárásjogi garanciát jelent, amelynek alapján az alperes minden, a per tárgyát érintő releváns dokumentumot megismerhet és azokra nyilatkozatot tehet a fegyverek egyenlőségének követelménye alapján. A perben nem álló kiadó eljárási jogait gyakorolni nem tudja, ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás elve sérülne, ha a sajtószerv alperesnek a felperesi perköltségigényre tett nyilatkozatát a bíróság nem veszi figyelembe.

[12] Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság eljárása sérti továbbá a kiadónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt, a jogorvoslathoz fűződő alapvető jogát is, mert az elsőfokú ítéletet részére nem kézbesítette, így azzal szemben a Pp. 365. § (5) bekezdése alapján fellebbezést sem tud előterjeszteni.

[13] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének helybenhagyását és az alperes kiadójának 40.000 forint + áfa összegű másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján.

[14] Hivatkozott arra, hogy a perköltségét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj alapján kérte felszámítani. Ennek alapján - figyelemmel a perben tartott egy óra időtartamú tárgyalásra - 175.000 + áfa összeg illetve volna meg, amelynél alacsonyabb, 150.000 forint + áfa összegben került megállapításra ügyvédi munkadíja.

[15] Kifejtette, hogy a perköltség mérlegelésénél nem mellőzhető annak értékelése, hogy az üggyel a jogi képviselő mennyi időt töltött el és a befektetett idő a piaci viszonyok figyelembevételével mennyiben árazható be. Mindezek szerint a felperesi perköltségigény nem tekinthető sem eltúlzottnak, sem pedig aránytalanul alacsonynak a ténylegesen elvégzett munka alapján, mert az ügyben részletes helyreigazítási kérelem került megküldésre az alperesnek, a keresetlevélben a tényálláson túlmenően a jogi érvelés kifejtésére is sor került, a jogi képviselő a keresetlevélhez szükséges mellékleteket összeállította.

[16] Előadta, hogy a perköltség összegének mérséklése aránytalanul alacsony díjat eredményezne, amely az ÍH2008.145. számú eseti döntésben kifejtettekre figyelemmel sértheti a társadalom értékítéletét. Hivatkozott a Győri Törvényszék 2.Pf.20.270/2016/3. számú ítéletére is azzal, hogy annak alapján az első fokon előterjesztett konkrét kifogás, vitatás hiányában a bíróságnak nincs is lehetősége, hogy a díjmegállapodásban kikötött óradíjat, illetve átalány jellegű díjat a 32/2003 (VIII. 22) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelje.

[17] A perköltség viselésére kötelezett ... fellebbezést nem terjesztett elő azt követően sem, hogy a Fővárosi Ítéltábla előírása alapján az elsőfokú bíróság pótlólag kézbesítette részére az ítéletét.

- [18] Az alperes fellebbezése részben megalapozott.
- [19] A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így - az elsőfokú ítélet perköltség mértékének megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel - a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.
- [20] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi és eljárási jognak részben nem felel meg, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.
- [21] A fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen arra mutat rá, hogy perbeli főszemélyek, így a felperes és az alperes rendelkezésétől függ, hogy a perben a felek milyen terjedelmű perbeli jogvédelmet kaphatnak. A Pp. 2. § (2) bekezdése alapján a bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van.
- [22] A fél akaraturalma a perindítás hatályainak beállta után kétoldalú: az alperes ellenkérelmének tartalma határozza meg, hogy a felperes keresetét mennyiben és milyen körben vizsgálja a bíróság. Ez a szabály a Pp. 342. § (1) bekezdésére figyelemmel a főkövetelésre és annak járulékaira is irányadó azzal, hogy az ítélet teljessége alapján a döntésnek ki kell terjednie a kereseti és viszontkereseti kérelemre, az ellenkérelemre és a beszámítási kérelemre is [Pp. 341. §]. A felek rendelkezési joga maradéktalanul érvényesül az eljárás vonatkozásában is abban az értelemben, hogy a felek maguk döntenek el, élnek-e a törvényben biztosított jogaikkal és ha igen, mennyiben.
- [23] Az Alkotmánybíróság 8/2011. (II. 18.) AB határozata szerint a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Erre tekintettel a felperes keresetlevelében határozza meg a per tárgyát, az általa érvényesíteni kívánt jogot, az anyagi jogi jogalap meghatározása útján [Pp. 170. § (2) bekezdés b) pont], míg az alperes írásbeli ellenkérelmében a Pp. 183. §-a alapján a keresetben előadott tényre és jogra vonatkozó állítással, tagadással, be-, vagy elismeréssel, ezekből következő kérelemmel, a tények megállapításához szükséges bizonyítási indítvánnyal, a bizonyítékok és a bizonyítási indítványok értékelésére vonatkozó nyilatkozattal [Pp. 199. §] határozza meg a jogvita kereteit.
- [24] Az alperesnek korlátozás nélküli perjogi rendelkezési hatalmassága van a felperes által a perben érvényesített valamennyi igény vonatkozásában függetlenül attól, hogy az dogmatikailag a kereseti kérelem részének tekintendő, vagy sem. Az alperes perbeli ellenkérelméhez is kötve van a bíróság a Pp. 2. § (2) bekezdése alapján. Az alperes ezen rendelkezési jogát csak a Pp. kifejezett törvényi szabálya korlátozhatja. Azonban a sajtó-helyreigazítási perben a perköltség vonatkozásában a Pp. nem tartalmaz különös szabályt sem az alperes perbeli nyilatkozatára, sem a fellebbezési jogára vonatkozóan, így rendelkezési és fellebbezési joga is korlátozatlan az alperesnek e körben.
- [25] Erre tekintettel a felperes perköltségigényét az alperes a sajtó-helyreigazítási perben joghatályosan vitathatja függetlenül attól, hogy perköltség viselésére köteles sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő természetes, illetve jogi személy perben áll, vagy sem. A tisztességes eljárás az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített alapelve is ezt az értelmezést támasztja alá, ugyanis ennek hiányában a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személy perben állása nélkül folyó perekben a felperes perköltségigényét senki nem tehetné vitássá az elsőfokú eljárásban.

Ez az értelmezés pedig nyilvánvalóan szemben állna az Alaptörvény 28. cikkében írt józan észnek megfelelő jogértelmezés követelményével, ahogy arra helytállóan hivatkozott az alperes a fellebbezésében.

- [26] A Pp. 365. § (5) bekezdése alapján fellebbezéssel élhet a fél, valamint az, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, a rendelkezés rá vonatkozó része ellen. A felek, így az alperes fellebbezési joga kiterjed a Pp. 365. § (2) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott valamennyi határozatra, így az a) pont szerinti elsőfokú bíróság ítéletére is. A fél fellebbezési joga terjedelmileg nem korlátozott, tehát az a határozat egésze, vagy annak bármely része vonatkozásában gyakorolható. Így a felek akár a rendelkező részt, akár csupán az indokolást is támadhatják akkor is, ha az nem hat ki rájuk, mert a jogalkotó csak az egyéb érdekelt személyek esetében korlátozta a fellebbezési jogot az ítélet rájuk vonatkozó részére. Erre tekintettel az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének perköltség viselésére vonatkozó rendelkezésével szemben a Pp. 499. § (1) bekezdésében szabályozott esetben is önálló és korlátlan fellebbezési joggal rendelkezik akkor is, ha perben nem álló természetes, vagy jogi személyt kötelezett a bíróság ennek megfizetésére.
- [27] Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő természetes, vagy jogi személy - a perben állása nélkül lefolytatott - sajtó-helyreigazítási perben a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján önállóan fellebbezéssel élhet a perköltség viselésére kötelező rendelkezéssel szemben. Ez a felek önálló és korlátlan fellebbezési jogát nem érinti. Ugyanakkor a perköltség viselésére a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján kötelezett személy fellebbezési jogának gyakorlása végett az elsőfokú bíróságnak az ítéletét - a fellebbezési jog gyakorlására vonatkozó tájékoztatással - közölni kell a Pp. 351. § (6) bekezdése alapján kézbesítés útján [Pp. 365. § (2) bekezdés] a Pp. 499. § (1) bekezdésében meghatározott perköltség viselésére kötelezett érintettel.
- [28] Mindezek alapján az alperesnek az elsőfokú eljárásban, a perköltség összegét vitató nyilatkozatát, valamint a fellebbezést érdemben kellett vizsgálni a másodfokú eljárásban.
- [29] A Pp. 81. § (5) bekezdése szerint a jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel. A felperes az első- és másodfokú eljárásban is csatolta a 31/2017. (XII. 27.) IM rendelet által rendszeresített költségjegyzéket, költségeit a közte és jogi képviselője között létrejött megbízási szerződésben foglaltakra utalással kívánta felszámítani.
- [30] A másodfokú bíróság a felperes és jogi képviselője között kikötött 150.000 forint + áfa összegű munkadíj mértékét a sajtó-helyreigazítási perben eltúlzottnak ítélte. A jogi képviselő a sajtószerző előtti kötelező előzetes eljárás során, az egyszerű megítélésű ügy ténybeli és jogi tartalmát átfogó kérelmet a Pp. 495. § (1) bekezdése alapján elkészítette. A helyreigazítási per ténybeli és jogi tartalma szükségképpen rögzítésre került az előzetes eljárás során, ezért a keresetlevél Pp. 496. § (4) bekezdésben írt további kötelező tartalmi elemeinek felsorolása nem tett szükségessé a felperesi jogi képviselő számára további időigényes felkészülést.
- [31] A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Mivel a helyreigazító közlemény közzététele iránti kérelem, valamint a keresetlevél megszerkesztéséhez szükséges időráfordítás nem állt arányban az ezen tevékenységekért érvényesíteni kívánt munkadíjjal, annak mérséklését tartotta indokoltnak a Fővárosi Ítéltábla.

- [32] Mindezeket a körülményeket értékelve, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó részét részben megváltoztatta - a tárgyalásonként kikötött 25.000 forintos díjat nem érintve - a megbízási szerződésben foglalt és felszámított kérelem és keresetlevél elkészítésének munkadíját 55.000 forintra mérsékelte és a felperes teljes pernyertességéhez igazodóan az egy tárgyalási óra 25.000 forint összegének felszámítása mellett 80.000 forint + áfa mérsékelt összegű perköltséget állapított meg.
- [33] Az alperes fellebbezése részben eredményre vezetett, a pernyertesség, pervesztesség aránya a fellebbezési eljárásban 50-50%-ban állapítható meg. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (3) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy egyik fél sem köteles a másik részére perköltség megfizetésére.
- [34] A pernyertesség, pervesztesség arányában kötelesek a felek a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított fellebbezési illeték megfizetésére a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ában foglaltak szerint, figyelemmel a Pp. 499. § (1) bekezdésére is.

Budapest, 2020. június 30.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
tisztviselő